

ΣΧΕΔΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΕΔΑΦΙΣΗ ΜΕ ΣΚΟΠΟ ΤΗ ΜΕΤΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ
ΟΧΛΗΡΩΝ ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΩΝ ΥΠΟΣΤΑΤΙΚΩΝ

A. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το Τμήμα Γεωργίας, στα πλαίσια της περιβαλλοντικής και κοινωνικής του πολιτικής και προς εξυπηρέτηση των ευρύτερων στόχων της Ευρωπαϊκής Ένωσης για προστασία του περιβάλλοντος από ρυπογόνες/ οχληρές κτηνοτροφικές αναπτύξεις, εφάρμοσε από το 2021 το " Σχέδιο για την κατεδάφιση με σκοπό τη μετεγκατάσταση οχληρών κτηνοτροφικών υποστατικών ". Η λειτουργία του υπό αναφορά Σχεδίου τερματίστηκε οριστικά στις 31/12/2022.

Επειδή όμως η κατεδάφιση οχληρών και ρυπογόνων για το περιβάλλον και τους υπόγειους υδροφορείς κτηνοτροφικών υποστατικών εξυπηρετεί τους ευρύτερους στόχους της Κοινωνικής και Περιβαλλοντικής Πολιτικής της Ε.Ε. το Υπουργικό Συμβούλιο σε συνεδρία του στις 25/10/2023 αποφάσισε την εφαρμογή νέου «Σχεδίου για την κατεδάφιση με σκοπό τη μετεγκατάσταση οχληρών κτηνοτροφικών υποστατικών» για την περίοδο από 1/1/2024 μέχρι 31/12/2027.

Το νέο σχέδιο έτυχε της θετικής Απόφασης με αρ. Ε.Ε.Κ.Ε. 25.06.001.961, 25.06.005 Γν (25.06.001.961.430) του Εφόρου Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων, αφού καλύπτεται από τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 2472/2022 της Επιτροπής της 14^{ης} Δεκεμβρίου 2022 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων στους τομείς της γεωργίας και δασοκομίας και σε αγροτικές περιοχές συμβιβάσιμων με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης¹.

B. ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ

Σκοπός του προτεινόμενου Σχεδίου είναι η καταβολή ενίσχυσης για εθελοντική κατεδάφιση με σκοπό τη μεταστέγαση κτηνοτροφικών υποστατικών, τα οποία έχουν καταστεί οχληρά σε μεγάλο βαθμό ή και πηγή ρύπανσης ή καταστροφής του περιβάλλοντος ή των υπογείων υδροφορέων λόγω του ότι βρίσκονται σε κοντινή απόσταση από οικιστικές ή αναπτύξεις κοινής ωφελείας (νοσοκομεία, αθλητικά κέντρα, εθνικά, πολιτιστικά ή θρησκευτικά

¹ ΕΕ L 327 της 21.12.2022, σ.1

μνημεία κλπ.), υδατοφράκτες, ποταμούς, υπεραστικούς δρόμους και κεντρικές οδικές αρτηρίες και περιοχές προστασίας της φύσης κ.α.

Πιο συγκεκριμένα, η ενίσχυση περιλαμβάνει το κόστος για την κατεδάφιση των υποστατικών και το κόστος για τη μετακίνηση και απόρριψη των άχρηστων υλικών σε νόμιμους χώρους και επαναφορά του χώρου στην αρχική του κατάσταση. Απαραίτητη προϋπόθεση για συμμετοχή στο Σχέδιο είναι ο κτηνοτρόφος να υποβάλει στοιχεία που να αποδεικνύει ότι θα μετεγκατασταθεί σε άλλη περιοχή.

Γ. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ

Η Νομική Βάση του Σχεδίου είναι ο Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 2472/2022 της Επιτροπής της 14^{ης} Δεκεμβρίου 2022 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων στους τομείς της γεωργίας και δασοκομίας και σε αγροτικές περιοχές συμβιβάσιμων με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (εφεξής ο «Κανονισμός 2472/2022»). Συγκεκριμένα το Σχέδιο θα συμβιβάζεται με το άρθρο 16 του Κανονισμού 2472/2022, «Ενισχύσεις για επενδύσεις που αφορούν τη μετεγκατάσταση κτιρίων γεωργικών εκμεταλλεύσεων». Ο Κανονισμός 2472/2022 παρέχει στον Έφορο Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων το δικαίωμα με αιτιολογημένη έκθεση του που συνοδεύει το Σχέδιο να απαλλάγει το Κράτος από την υποχρέωση εξασφάλισης εκ των προτέρων έγκρισης εκ μέρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Δ. ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΦΟΡΕΑΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ

Αρμόδια Αρχή για την εφαρμογή του Σχεδίου είναι το Τμήμα Γεωργίας. Οι απαιτούμενες δαπάνες λειτουργίας του Σχεδίου θα καλύπτονται από τον εκάστοτε Προϋπολογισμό του Τμήματος Γεωργίας.

Το Τμήμα Γεωργίας, ως η Αρμόδια Αρχή σύμφωνα με τις προϋποθέσεις δημοσίευσης και ενημέρωσης του Άρθρου 9 του Κανονισμού, έχει αναρτήσει στην επίσημη ιστοσελίδα του (www.moa.gov.cy/da) όλες τις απαραίτητες πληροφορίες, όπως για παράδειγμα το πλήρες κείμενο του εν λόγω Σχεδίου.

Για την εφαρμογή του Σχεδίου θα συσταθούν τρεις αρμόδιες Επιτροπές ως ακολούθως:

α) Προκαταρκτική Επιτροπή Έγκρισης αιτήσεων στην οποία θα συμμετέχουν οι Προϊστάμενοι των Κλάδων Ζωικής Παραγωγής και Χρήσης Γης και Ύδατος ή εκπρόσωποι τους, υπό την προεδρία Πρώτου Λειτουργού Γεωργίας ή εκπροσώπου του. Στην Επιτροπή συμμετέχει και ο αρμόδιος Λειτουργός του οικείου Επαρχιακού Γεωργικού Γραφείου, ως εισηγητής. Σε περιπτώσεις όπου υποστατικό επηρεάζει γεώτρηση ή κοίτη ποταμού η Επιτροπή όταν κρίνει απαραίτητο θα ζητά τις απόψεις του Διευθυντή Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων.

β) Επιτροπή Ενστάσεων κατά της απόφασης της Προκαταρκτική Επιτροπή Έγκρισης αιτήσεων στην οποία θα συμμετέχουν οι Προϊστάμενοι των Κλάδων Ζωικής Παραγωγής και Χρήσης Γης και Ύδατος ή εκπρόσωποι τους, υπό την προεδρία του Διευθυντή Τμήματος Γεωργίας. Ο οικείος Επαρχιακός Γεωργικός Λειτουργός εκπροσωπείται αυτοπροσώπως. Σημειώνεται ότι η εξέταση των ενστάσεων θα γίνεται από διαφορετικά άτομα από αυτά που έχουν απορρίψει αρχικά την αίτηση.

γ) Επιτροπή Έγκρισης ύψους αποζημιώσεων στην οποία θα συμμετέχουν ο οικείος Επαρχιακός Γεωργικός Λειτουργός και ο Προϊστάμενος του Κλάδου Χρήσης Γης και Ύδατος, υπό την προεδρία του Διευθυντή Τμήματος Γεωργίας. Στην Επιτροπή συμμετέχει και ο Πολιτικός Μηχανικός που εργάζεται στο Τμήμα Γεωργίας ως εισηγητής. Η Επιτροπή όταν κρίνει απαραίτητο θα ζητά τη συμμετοχή στη συνεδρία ή τις γραπτές απόψεις του Κλάδου Ζωικής Παραγωγής του Τμήματος Γεωργίας ή/ και των οικείων Τοπικών Αρχών ή Επαρχιακών Διοικήσεων.

Ε. ΚΟΣΤΟΣ ΚΑΙ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ

Το Σχέδιο θα έχει διάρκεια από την 1/1/2024 μέχρι 31/12/2027 και η προκήρυξη του σε ετήσια βάση θα εξαρτάται από τη διαθεσιμότητα των αναγκαίων πιστώσεων στους ετήσιους προϋπολογισμούς του κράτους και δεν θα υπερβαίνει τις € 300.000 ανά έτος.

Σημειώνεται ότι το Σχέδιο θα κινείται στα πλαίσια των διαθέσιμων πιστώσεων και σε περιπτώσεις όπου υπάρχει αυξημένος αριθμός αιτήσεων θα προωθούνται για τελική έγκριση οι αιτήσεις που εγκρίθηκαν προκαταρκτικά με μεγαλύτερο βαθμό προτεραιότητας ή τα υποστατικά τους βρίσκονται συγκριτικά με τα υποστατικά άλλων αιτήσεων σε πιο

κοντινή απόσταση από καθορισμένη οικιστική ή τουριστική περιοχή ή αναπτύξεις κοινής ωφελείας (σχολεία, νοσοκομεία, αθλητικά κέντρα, μνημεία εθνικής, ιστορικής, πολιτιστικής ή θρησκευτικής σημασίας κ.α.) ή από κοίτη ποταμού (συμπεριλαμβανομένων των μεγάλων κεντρικών κλάδων του ποταμού) σύμφωνα με το 2^ο Σχέδιο Διαχείρισης Λεκανών Απορροής ή από υδατοφράκτη/ υδατοδεξαμενή ή από υπεραστικούς δρόμους και κεντρικές οδικές αρτηρίες.

Επισημαίνεται ότι αιτήσεις που εγκρίθηκαν προκαταρκτικά και για τις οποίες δεν επαρκούν οι διαθέσιμες πιστώσεις εντός του έτους θα απορρίπτονται έστω και εάν οι αιτητές έχουν αποδεχτεί την προσφορά του Τμήματος.

Με τον τρόπο αυτό δεν θα δημιουργούνται αυτόματες δεσμεύσεις του κράτους στον προϋπολογισμό του επόμενου έτους για την ενίσχυση κτηνοτρόφων που εγκρίθηκαν από προηγούμενα χρόνια. Οι αιτητές που δεν τυγχάνουν τελικής έγκρισης θα μπορούν να υποβάλουν αίτηση με τη νέα προκήρυξη του Σχεδίου, χωρίς να έχουν οποιαδήποτε προτεραιότητα για την ενίσχυση τους και νοουμένου ότι θα διατηρούν εν τω μεταξύ σε πλήρη και συνεχή λειτουργία τα οχληρά κτηνοτροφικά τους υποστατικά.

Εξαίρεση θα αποτελούν οι περιπτώσεις αιτητών που υπόβαλαν αίτηση για συμμετοχή στο επενδυτικό μέτρο του Στρατηγικού Σχεδίου Κοινής Αγροτικής Πολιτικής 2023-2027 για την επιδότηση για την ανέγερση των νέων τους υποστατικών και αναμένουν σχετική έγκριση από τον αρμόδιο Κλάδο. Οι αιτητές θα εγκρίνονται προκαταρκτικά και η ενίσχυση για την κατεδάφιση των υποστατικών τους θα προωθείται τα επόμενα έτη εάν και εφόσον επαρκούν οι διαθέσιμες πιστώσεις. Ο δικαιούχος θα υποβάλει κάθε χρόνο σχετική δήλωση με την πρόθεση του για την κατεδάφιση ή όχι των υποστατικών του εντός του έτους. Η δήλωση του είναι δεσμευτική και θα καθορίζει τη κατανομή των διαθέσιμων πιστώσεων. Σε περίπτωση όπου ο αιτητής δηλώσει ότι θα κατεδαφίσει τα υποστατικά εντός του τρέχοντος έτους και δεν το πράξει, για λόγους που δεν εμπίπτουν στους λόγους ανωτέρας βίας που αναφέρονται πιο κάτω ή εξ υπαιτιότητας των Κρατικών Υπηρεσιών και θα έχει ως αποτέλεσμα να χαθούν πιστώσεις του ετήσιου προϋπολογισμού που θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν από άλλους κτηνοτρόφους, τότε η αίτηση του θα απορρίπτεται. Ο αιτητής δεν θα έχει το δικαίωμα επαενεργοποίησης της προσφοράς του αλλά θα πρέπει να υποβάλει εξ υπαρχής νέα αίτηση για εξέταση. Στην περίπτωση όπου παρέλθουν δύο έτη από την ημερομηνία της αρχικής εκτίμησης του κόστους ενίσχυσης τότε ο αιτητής θα πρέπει να καταβάλει εκ νέου το τέλος εκτίμησης.

ΣΤ. ΠΕΔΙΟΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ

Το Σχέδιο εφαρμόζεται σε όλες τις περιοχές της Κύπρου, όπου ασκείται από την Κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας αποτελεσματικός έλεγχος.

Δεν επιτρέπεται η εφαρμογή του Σχεδίου σε μεμονωμένες περιπτώσεις κτηνοτροφικών υποστατικών εντός κτηνοτροφικών περιοχών παρά μόνο στην περίπτωση όπου υπάρχει Υπουργική Απόφαση για κατάργηση της κτηνοτροφικής περιοχής ή μέρους αυτής και απομάκρυνση όλων των οχληρών και ρυπογόνων κτηνοτροφικών υποστατικών λόγω υγειονομικών ή περιβαλλοντικών λόγων. Το Σχέδιο δεν θα έχει εφαρμογή εντός κτηνοτροφικών ζωνών. Νοείται ότι χοιροστάσια που λειτουργούν εντός κτηνοτροφικής ζώνης Δ1 είναι επιλέξιμα για αποζημίωση.

Ζ. ΟΡΙΣΜΟΙ

«κτηνοτροφική περιοχή», η έκταση ακίνητης ιδιοκτησίας της Δημοκρατίας, η οποία έχει καθοριστεί από το Υπουργικό Συμβούλιο και προορίζεται για εκμίσθωση με σκοπό την εγκατάσταση και λειτουργία σ' αυτήν κτηνοτροφικών μονάδων μαζικής εκτροφής ζώων ή πτηνών ή σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Ίδρυσης Κτηνοτροφικών Συνδέσμων και Εγκατάστασης Κτηνοτροφικών Περιοχών Νόμου αρ. 57(Ι) του 1994 και των σχετικών Κανονισμών (Κ.Δ.Π. 171/2006) και όπως αυτοί εκάστοτε τροποποιηθεί ή αντικατασταθεί.

«κτηνοτροφική ζώνη», η ζώνη Δ1 στην οποία επιτρέπεται η μαζική εκτροφή ζώων και πτηνών εξαιρουμένων των χοίρων και η ζώνη Δ2 στην οποία επιτρέπεται η μαζική εκτροφή ζώων και πτηνών συμπεριλαμβανομένων των χοίρων.

«προβληματικές επιχειρήσεις»², οι επιχειρήσεις που θεωρούνται προβληματικές κατά την έννοια που τους αποδίδεται στο σημείο 18 του άρθρου 2 του Κανονισμού 651/2014.

«παραγωγικές κτηνοτροφικές μονάδες», οι κτηνοτροφικές μονάδες που ασχολούνται με την εκτροφή ζώων με αποκλειστικό σκοπό την παραγωγή γάλακτος ή κρέατος ή αυγών.

² ΕΕ L 187 της 10.7.2017, σ. 7.

«κτηνοτροφικά υποστατικά σε λειτουργία», είναι τα υποστατικά στα οποία εκτρέφεται αριθμός ζώων/ πτηνών όχι λιγότερος από 15 αιγοπρόβατα ή 5 βοοειδή ή 20 χοίρους ή 500 πτηνά ή 100 κουνέλια.

«μεγάλες επιχειρήσεις» οι επιχειρήσεις που δεν πληρούν τα κριτήρια που ορίζονται στο παράρτημα Ι του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 2472/2022·

Η. ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ

Δικαιούχοι είναι φυσικά ή νομικά πρόσωπα που διαθέτουν σε συνεχή λειτουργία κτηνοτροφικά υποστατικά, τουλάχιστον τα 3 τελευταία χρόνια, τα οποία κρίνονται ως οχληρά με βάση τα κριτήρια που αναφέρονται πιο κάτω και προτίθενται να τα κατεδαφίσουν και να μετεγκατασταθούν σε άλλα αδειούχα κτηνοτροφικά υποστατικά σε διάστημα όχι πέραν των δύο ετών από την ημερομηνία καταβολής της ενίσχυσης για κατεδάφιση των κτηνοτροφικών υποστατικών. Πιο συγκεκριμένα:

α) Στην περίπτωση όπου το αίτημα για την κατεδάφιση των οχληρών υποστατικών γίνεται από ένα φυσικό πρόσωπο, το οποίο είναι μέλος μιας οικογενειακής γεωργικής επιχείρησης, τότε δικαίωμα για μετεγκατάσταση νέων αδειούχων υποστατικών σε άλλη περιοχή θα έχει το ίδιο φυσικό πρόσωπο ή η σύζυγος του ή τα παιδιά του ως φυσικά πρόσωπα μόνο.

β) Στην περίπτωση όπου το αίτημα για την κατεδάφιση των οχληρών υποστατικών γίνεται από νομικό πρόσωπο τότε δικαίωμα για μετεγκατάσταση/ ανέγερση νέων αδειούχων υποστατικών σε άλλη περιοχή θα έχει η Εταιρεία με την ίδια ονομασία, ανεξάρτητα με τη μετοχική της σύσταση.

Με σκοπό τη διασφάλιση των πιο πάνω δεσμεύσεων ο δικαιούχος αλλά και το πρόσωπο που θα μετεγκατασταθεί υποχρεούνται να υποβάλλουν ενυπόγραφη δήλωση της υποχρέωσης για μεταστέγαση σε άλλα αδειούχα υποστατικά.

Με την αίτηση για συμμετοχή στο Σχέδιο θα συνυποβάλλεται και αντίγραφο της αίτησης για άδεια οικοδομής των νέων κτηνοτροφικών υποστατικών στα οποία θα γίνει η μετεγκατάσταση. Για τη λήψη της αποζημίωσης ο αιτητής θα πρέπει να υποβάλει αντίγραφο της εκδοθείσας άδειας οικοδομής.

Είναι δυνατή η μεταστέγαση των ζώων σε υφιστάμενα αδειούχα κτηνοτροφικά υποστατικά τα οποία βρίσκονται εντός καθορισμένης κτηνοτροφικής ζώνης ή περιοχής και είναι ιδιοκτησίας του κτηνοτρόφου, της συζύγου του ή των παιδιών του ή της εταιρείας ή είναι επίσημα ενοικιασμένα από αυτούς για τα επόμενα πέντε χρόνια. Στην περίπτωση αυτή η μεταστέγαση των ζώων θα πρέπει να γίνει άμεσα, μετά την κατεδάφιση των οχληρών υποστατικών και η λειτουργία της νέας μονάδας θα πρέπει να συνεχίσει για τουλάχιστον τα επόμενα πέντε χρόνια.

Επισημαίνεται ότι ο κάθε αιτητής, φυσικό ή νομικό πρόσωπο, έχει το δικαίωμα για τη μετεγκατάσταση μόνο σε μία κτηνοτροφική μονάδα, νέα ή υφιστάμενη. Στην περίπτωση όπου ο αιτητής είναι κάτοχος δύο ή περισσότερων κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων σε δύο ή περισσότερες διαφορετικές περιοχές και υποβάλει μία αίτηση για την κατεδάφιση όλων, τότε θα πρέπει η μονάδα στην οποία θα μετεγκατασταθεί να έχει δυναμικότητα τουλάχιστον ίση με το σύνολο της δυναμικότητας των οχληρών κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων.

Σε περίπτωση που ο δικαιούχος θα έχει προβεί στην κατεδάφιση των οχληρών υποστατικών και έχει λάβει τη σχετική ενίσχυση αλλά δεν θα έχει ο ίδιος ή το πρόσωπο που ανάλαβε τη δέσμευση να προβεί στην ανέγερση των νέων υποστατικών σε διάστημα όχι πέραν των δύο ετών, εκτός εάν λόγοι ανωτέρας βίας το εμποδίζουν, θα υποχρεούται να επιστρέψει το παραχωρηθέν ποσό ενίσχυσης συμπεριλαμβανομένων και των τόκων που αναλογούν.

Λόγοι ανωτέρας βίας ή εξαιρετικές περιπτώσεις μπορεί να θεωρηθούν οι ακόλουθοι:

- (α) Θάνατος φυσικού προσώπου που ανάλαβε τη δέσμευση για τη μετεγκατάσταση της μονάδας,
- (β) Ανικανότητα, λόγω προβλημάτων υγείας, του φυσικού προσώπου που ανάλαβε τη δέσμευση για τη μετεγκατάσταση της μονάδας να ασκήσει το επάγγελμα του για μεγάλο χρονικό διάστημα
- (γ) Σοβαρές δυσμενείς συνθήκες, πέραν της προσωπικής ευθύνης, που προκάλεσαν σημαντική ζημιά στη νέα εκμετάλλευση κατά το στάδιο της ανέγερσης και δεν είναι δυνατή πλέον η ολοκλήρωση και λειτουργία της.

Απαγορεύεται η χορήγηση ενίσχυσης προς όλες τις προβληματικές επιχειρήσεις ως επίσης σε μεγάλες επιχειρήσεις.

Απαγορεύεται η καταβολή μεμονωμένων ενισχύσεων υπέρ επιχειρήσεων κατά των οποίων εκκρεμεί εντολή ανάκτησης εκδοθείσα βάσει προηγούμενης απόφασης της Επιτροπής η οποία κήρυξε μια ενίσχυση παράνομη και ασυμβίβαστη με την εσωτερική αγορά.

Απαγορεύεται η καταβολή ενίσχυσης για υποστατικά για τα οποία έχουν ξεκινήσει οι διαδικασίες καταδάφισης, πριν την τελική έγκριση της αίτησης και κοινοποίηση του ποσού αποζημίωσης.

Οι δικαιούχοι του Σχεδίου θα υποβάλλουν στην Αρμόδια Αρχή, πριν την έναρξη των εργασιών για την μετεγκατάσταση, γραπτή αίτηση η οποία θα περιλαμβάνει τα ελάχιστα πληροφοριακά στοιχεία που απαριθμούνται στην παράγραφο 2 του άρθρου 6 του Κανονισμού 2472/2022.

Θ. ΕΠΙΛΕΞΙΜΑ ΥΠΟΣΤΑΤΙΚΑ

Επιλέξιμα είναι τα σε συνεχή λειτουργία κτηνοτροφικά υποστατικά τουλάχιστο τα τρία (3) τελευταία χρόνια— χοιροστάσια, βουστάσια, ποιμνιοστάσια, πτηνοτροφεία, κονικλοτροφεία, δεξαμενές κτηνοτροφικών αποβλήτων ως μέρος της κτηνοτροφικής μονάδας – για τη λειτουργία των οποίων υπάρχει έντονη πίεση εκ μέρους επηρεαζόμενων Δήμων/ Κοινοτήτων ή άλλης Αρχής και τα οποία κρίνονται ως οχληρά ή ρυπογόνα για το περιβάλλον με βάση τα κριτήρια που αναφέρονται πιο κάτω και κατατάσσονται σε κατηγορίες ως προς την προτεραιότητα που τους αποδίδεται για κατεδάφιση.

Υποστατικά δευτερογενούς παραγωγής κτηνοτροφικών προϊόντων δεν είναι επιλέξιμα.

Κτηνοτροφικά υποστατικά τα οποία είναι εγκαταλελειμμένα ή υπολειτουργούν ή λειτουργούν εικονικά ή παραβιάζουν σημαντικό όρο/ όρους της σύμβασης μίσθωσης ή έχει εκδοθεί διάταγμα κατεδάφισής τους ή δεν πληρούν τα ελάχιστα υποχρεωτικά πρότυπα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και θα ήταν αναγκασμένα να διακόψουν την παραγωγή τους, δεν είναι επιλέξιμα.

Προς διαπίστωση εάν τα οχληρά υποστατικά βρίσκονται σε συνεχή λειτουργία θα λαμβάνονται υπόψη οι δηλώσεις του κτηνοτρόφου στις ετήσιες επισκοπήσεις ζώων/ πτηνών των τριών τελευταίων ετών, καθώς επίσης και η κατοχή επίσημου εν ισχύ κτηνιατρικού κωδικού, ή/και άλλων τεκμηρίων των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών και στοιχεία από τον Κυπριακό Οργανισμό Αγροτικών Πληρωμών. Νοείται ότι μόνο κτηνοτροφικές

παραγωγικές μονάδες που βρίσκονται σε συνεχή λειτουργία τα τελευταία τρία χρόνια μπορούν να ενταχθούν στο Σχέδιο. Για τον σκοπό αυτό ο κτηνοτρόφος, φυσικό ή νομικό πρόσωπο, θα προσκομίζει σχετική βεβαίωση από τις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες ότι η μονάδα του λειτουργεί κανονικά και έχει σε ισχύ κτηνιατρικό κωδικό εκμετάλλευσης.

Η κατάταξη των κτηνοτροφικών υποστατικών θα γίνεται ανάλογα με το βαθμό οχληρίας που προκαλούν:

1. Πρώτης προτεραιότητας

α) **Χοιροστάσια, πτηνοτροφεία, βουστάσια** που βρίσκονται εντός ή απέχουν λιγότερο από 350 μέτρα από καθορισμένη οικιστική ή τουριστική περιοχή ή αναπτύξεις κοινής ωφελείας (σχολεία, νοσοκομεία, αθλητικά κέντρα, μνημεία εθνικής, ιστορικής, πολιτιστικής ή θρησκευτικής σημασίας κ.α.) ή υπεραστικούς δρόμους και κεντρικές οδικές αρτηρίες ή βρίσκονται εντός περιοχής του Δικτύου "Φύση 2000", Περιοχής Προστασίας της Φύσης και Προστατευόμενου Τοπίου ή σε απόσταση λιγότερο από 250 μέτρα από κοίτη ποταμού (συμπεριλαμβανομένων των μεγάλων κεντρικών κλάδων του ποταμού) σύμφωνα με το 2^ο Σχέδιο Διαχείρισης Λεκανών Απορροής ή από υδατοφράκτη/ υδατοδεξαμενή ή βρίσκονται μέσα σε Ζώνη Ελεγχόμενης Προστασίας γεώτρησης της οποίας το νερό χρησιμοποιείται για ύδρευση ή εντός ζώνης προστασίας ποταμού, σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων.

β), **Ποιμνιοστάσια, κονικλοτροφεία**, που βρίσκονται εντός ή σε απόσταση μικρότερη των 300 μέτρων από καθορισμένη οικιστική ή τουριστική περιοχή ή αναπτύξεις κοινής ωφελείας (σχολεία, νοσοκομεία, αθλητικά κέντρα, μνημεία εθνικής, ιστορικής, πολιτιστικής ή θρησκευτικής σημασίας κ.α.) ή υπεραστικούς δρόμους και κεντρικές οδικές αρτηρίες ή βρίσκονται εντός περιοχής του Δικτύου "Φύση 2000", Περιοχής Προστασίας της Φύσης και Προστατευόμενου Τοπίου ή σε απόσταση λιγότερο από 250 μέτρα από κοίτη ποταμού (συμπεριλαμβανομένων των μεγάλων κεντρικών κλάδων του ποταμού) σύμφωνα με το 2^ο Σχέδιο Διαχείρισης Λεκανών Απορροής ή από υδατοφράκτη/ υδατοδεξαμενή ή βρίσκονται μέσα σε Ζώνη Ελεγχόμενης Προστασίας γεώτρησης της οποίας το νερό χρησιμοποιείται για ύδρευση ή εντός ζώνης προστασίας ποταμού, σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων.

2. Δεύτερης προτεραιότητας

α) **Χοιροστάσια, πτηνοτροφεία, βουστάσια** που απέχουν 351 έως 650 μέτρα από καθορισμένη οικιστική ή τουριστική περιοχή ή αναπτύξεις κοινής ωφελείας (σχολεία, νοσοκομεία, αθλητικά κέντρα, μνημεία εθνικής, ιστορικής, πολιτιστικής ή θρησκευτικής σημασίας) ή υπεραστικούς δρόμους και κεντρικές οδικές αρτηρίες ή σε απόσταση από 251 έως 350 μέτρα από κοίτη ποταμού (συμπεριλαμβανομένων των μεγάλων κεντρικών κλάδων του ποταμού) σύμφωνα με το 2^ο Σχέδιο Διαχείρισης Λεκανών Απορροής ή από υδατοφράκτη/ υδατοδεξαμενή.

β), **Ποιμνιοστάσια, κονικλοτροφεία**, που απέχουν 301 έως 400 μέτρα από καθορισμένη οικιστική ή τουριστική περιοχή ή αναπτύξεις κοινής ωφελείας (σχολεία, νοσοκομεία, αθλητικά κέντρα, μνημεία εθνικής, ιστορικής, πολιτιστικής ή θρησκευτικής σημασίας) ή υπεραστικούς δρόμους και κεντρικές οδικές αρτηρίες ή σε απόσταση από 251 έως 350 μέτρα από κοίτη ποταμού (συμπεριλαμβανομένων των μεγάλων κεντρικών κλάδων του ποταμού) σύμφωνα με το 2^ο Σχέδιο Διαχείρισης Λεκανών Απορροής ή από υδατοφράκτη/ υδατοδεξαμενή.

I. ΥΨΟΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

Τα υποστατικά θα κατατάσσονται σε κατηγορίες ανάλογα με τα υλικά κατασκευής, την ηλικία και το βαθμό συντήρησης τους, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη η χωροταξική τοποθέτηση τους και θα υπολογίζεται η παρούσα αξία των υποστατικών. Για την κάθε κατηγορία θα καθορίζεται η μέση παρούσα αξία των υποστατικών (NORM) και θα εγκρίνεται από το Διευθυντή Τμήματος Γεωργίας.

Ο υπολογισμός του ποσού αποζημίωσης θα γίνεται πριν την αφαίρεση φόρων ή άλλων επιβαρύνσεων. Πέραν τούτου ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ) δεν είναι επιλέξιμος για ενίσχυση, εκτός εάν δεν είναι ανακτήσιμος βάσει της εθνικής νομοθεσίας για το ΦΠΑ.

Σημειώνεται ότι θα παρέχεται αποζημίωση μόνο για τα κτηνοτροφικά υποστατικά και όχι για ζώα, μηχανήματα, ζωοτροφές, πρώτες ύλες ή άλλο κινητό εξοπλισμό της μονάδας (π.χ. σιλό, αρμεκτικό συγκρότημα, αρμεκτική μηχανή, γεωργικά μηχανήματα, εργαλεία, κλουβιά κουνελιών ή πουλερικών).

Η αποζημίωση που θα παρέχεται θα είναι για τα αδειούχα υποστατικά 50% της παρούσας αξίας αυτών ενώ για τα μη αδειούχα θα είναι 30%. Θα παρέχεται επίσης 20% του εγκριθέντος ποσού αποζημίωσης για κάλυψη των εξόδων κατεδάφισης και απομάκρυνσης των ακρήστων υλικών και για πλήρη επαναφορά του χώρου στην αρχική του κατάσταση.

Σε περίπτωση όπου το υποστατικό αποτελεί μέρος κτηνοτροφικής περιοχής για την οποία το κράτος έλαβε μονομερή Απόφαση για κατάργηση ή περιορισμό της ανάπτυξης της τότε η αποζημίωση που θα παρέχεται θα είναι για τα αδειούχα υποστατικά 80% της παρούσας αξίας αυτών ενώ για τα μη αδειούχα θα είναι 60%. Θα παρέχεται επίσης 20% του εγκριθέντος ποσού αποζημίωσης για κάλυψη των εξόδων κατεδάφισης και απομάκρυνσης των ακρήστων υλικών και για πλήρη επαναφορά του χώρου στην αρχική του κατάσταση.

Μη αδειούχα θεωρούνται τα υποστατικά τα οποία έχουν άδεια λειτουργίας από τις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες αλλά δεν έχουν άδεια οικοδομής και δεν τους υποχρεώνει η Αρμόδια Οικοδομική Αρχή να διακόψουν την παραγωγή τους.

Νοείται ότι προς συμμόρφωση με τις διατάξεις του άρθρου 8 ³ του Κανονισμού (ΕΕ) 2472/2022 σε καμιά περίπτωση το συνολικό ποσοστό της επιδότησης που θα προέρχεται από την κατεδάφιση των υφιστάμενων οχληρών υποστατικών και συμμετοχής στο επενδυτικό Μέτρο του Στρατηγικού Σχεδίου Κοινής Γεωργικής Πολιτικής 2023-2027 δεν πρέπει να υπερβαίνει το 100% της αξίας των νέων υποστατικών.

Σε περίπτωση που το συνολικό ύψος της επιδότησης υπερβαίνει το 100% της αξίας των νέων υποστατικών, τότε θα γίνεται ανάλογη μείωση του ποσοστού επιδότησης από το επενδυτικό σχέδιο. Στις ακραίες περιπτώσεις όπου το ποσό της αποζημίωσης για κατεδάφιση των υφιστάμενων οχληρών υποστατικών υπερβαίνει το 100% της αξίας των νέων υποστατικών, τότε δεν θα παρέχεται οποιαδήποτε επιδότηση από το επενδυτικό σχέδιο.

Σε καμιά περίπτωση το ύψος της συνολικής αποζημίωσης ανά κτηνοτροφική μονάδα δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσό των € 300.000.

Κ. ΤΡΟΠΟΣ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗΣ

Η αξιολόγηση των αιτήσεων και η κατάταξη τους σε μια από τις δύο κατηγορίες βαθμού οχληρίας θα γίνεται από την Επιτροπή Προκαταρκτικής Έγκρισης στην οποία θα

συμμετέχουν αρμόδιοι Κλάδοι του Τμήματος Γεωργίας υπό την προεδρία Πρώτου Λειτουργού Γεωργίας ή εκπροσώπου του.

Μετά την προκαταρκτική έγκριση της αίτησης ο κτηνοτρόφος θα ενημερώνεται και εάν επιθυμεί να γίνει η εκτίμηση της αξίας των υποστατικών του για σκοπούς του παρόντος Σχεδίου θα πρέπει πριν την επιτόπια επίσκεψη του Πολιτικού Μηχανικού να καταβάλει στο Τμήμα Γεωργίας ποσό ύψους €100 ως τέλος εκτίμησης υποστατικών.

Το ύψος της αποζημίωσης αφού εκτιμηθεί θα προωθείται από τον Προϊστάμενο του αρμόδιου Κλάδου Χρήσης Γης και Ύδατος στην Επιτροπή Έγκρισης Ποσού αποζημίωσης για έγκριση.

Για την ετοιμασία της εκτίμησης θα λαμβάνεται υπόψη, όπου χρειάζεται, η άποψη των Κλάδων Κτηνοτροφίας του Τμήματος Γεωργίας (ανάλογα με την περίπτωση) και της οικείας Επαρχιακής Διοίκησης ή Δημοτικού Συμβουλίου για το θέμα της νομιμότητας των υφιστάμενων οχληρών κτηνοτροφικών υποστατικών.

Όταν το ύψος της εκτιμηθείσας αποζημίωσης είναι πέραν των € 100.000 θα υποβάλλονται για έγκριση στο Υπουργικό Συμβούλιο.

Καμιά κτηνοτροφική μονάδα δεν μπορεί να αποζημιωθεί τμηματικά αλλά ως ενιαίο σύνολο με εφάπαξ ενίσχυση, εφόσον εκλείψει καθολικά η οχληρία/ ρύπανση. Στην περίπτωση όπου ο δικαιούχος επιθυμεί να μην κατεδαφίσει κάποιο υποστατικό της μονάδας τότε θα πρέπει να υποβάλει σχετικό αίτημα στη Διευθύντρια Τμήματος Γεωργίας με το οποίο θα βεβαιώνει ότι το υποστατικό δεν προσφέρεται και δεν θα χρησιμοποιηθεί στο μέλλον για κτηνοτροφικούς σκοπούς ή με τρόπο που θα προκαλεί οχληρία. Απαραίτητη προϋπόθεση για την έγκριση του αιτήματος είναι η εξασφάλιση της έγγραφης σύμφωνης γνώμης της Τοπικής Αρχής για τη νέα χρήση του υποστατικού και νοουμένου ότι το μεμονωμένο υποστατικό είναι αδειούχο και ο αιτητής έχει εξασφαλίσει ή υπέβαλε αίτημα στην αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή για αλλαγή της χρήσης του.

Η ενίσχυση θα καταβάλλεται εφάπαξ στο τέλος της κατεδάφισης εφόσον πιστοποιηθεί από τον οικείο Επαρχιακό Γεωργικό Λειτουργό ότι το οχληρό υποστατικό κατεδαφίστηκε με αποτέλεσμα τον πλήρη τερματισμό της οχληρίας ή πηγής ρύπανσης του περιβάλλοντος και τα άχρηστα υλικά απομακρύνθηκαν και απορρίφθηκαν σε νόμιμους χώρους και σύμφωνα με τις πρόνοιες των σχετικών Κανονισμών περί Στερεών και Επικίνδυνων Αποβλήτων

(Διαχείριση Αποβλήτων από Εκσκαφές, Κατασκευές και Κατεδαφίσεις) και ο χώρος επανήλθε στην αρχική του κατάσταση. Επί τούτου, απαραίτητη είναι η προσκόμιση σχετικής βεβαίωσης για την απόρριψη σε αδειοδοτημένους χώρους ή έτυχαν επεξεργασίας από αδειοδοτημένους διαχειριστές (πχ. για αμιάντους).

Δικαιούχος της ενίσχυσης θα θεωρείται όποιος δεν έχει εκκρεμότητα ως προς τις υποχρεώσεις υποβολής των φορολογικών του δηλώσεων στο Τμήμα Φορολογίας. Επί τούτου, απαραίτητη είναι η προσκόμιση σχετικής βεβαίωσης από το εν λόγω Τμήμα. Πριν την καταβολή της αποζημίωσης θα γίνεται συμψηφισμός με τυχόν οφειλές των αιτητών προς το Κράτος, με βάση τον περί Λογιστικής και Δημοσιονομικής Διαχείρισης και Χρηματοοικονομικού Ελέγχου της Δημοκρατίας Νόμο του 2014. Σε περίπτωση πτωχεύσεων θα ενημερώνεται ο Επίσημος Παραλήπτης για τη λήψη των αναγκαίων μέτρων.

Η συμμετοχή στο Σχέδιο είναι εθελοντική και βασίζεται στην αρχή του αποδέχομαι ή όχι την εκτίμηση και το ύψος της ενίσχυσης που εγκρίνεται δεν είναι σε καμιά περίπτωση διαπραγματεύσιμο.